

Livezile tradiționale

Livezile tradiționale de meri și peri din gospodăriile individuale sunt depozitele unor soiuri tradiționale, vechi, bine adaptate zonelor respective și rezistente la condițiile de climă locale. Fructele acestor zeci de soiuri depășesc prin parfum, aromă, varietatea texturii și a proprietăților lor pe cele câteva disponibile în comerț.

Tendința de a omogeniza livezile de măr și păr prin plantarea a doar câtorva soiuri comerciale, poate fi păguboasă deoarece în primii ani productivitatea este mare însă apoi aceasta scade și este nevoie de lucrări sporite și costisitoare pentru a o ameliora.

Soiurile tradiționale sunt superioare și prin rezistența la boli și diverși dăunători. Acestea și-au dezvoltat în timp o rezistență crescută și diversă, astfel încât o molimă sau un val de dăunători nu pune în pericol o livadă întreagă, așa cum se întâmplă în cazul celor cu unul sau doar două soiuri. Totodată, rezistența la boli face să nu fie necesare tratamentele cu produse chimice.

Atât merele cât și perele prezintă deosebiri importante de la soi la soi și prin vitaminele, mineralele, cantitatea de acizi, zahăr etc. pe care îl conțin. De aceea, unele soiuri pot fi mai potrivite decât altele în cazul unor afecțiuni ale consumatorului.

Caracteristicile atât de diverse ale soiurilor determină de asemenea cea mai potrivită metodă de consum sau prelucrare (de masă, coapte, uscate, pentru dulciuri, compot, oțet, cidru etc.).

În funcție de soiul din care provin există de asemenea variații privind perioada de coacere și păstrare a fructelor. O livadă cu adevărat bogată este cea în care începând din luna iulie și până în noiembrie pot fi culese fructe, ajunse treptat la maturitate. Atât merele cât și perele, în funcție de soiul lor, pot fi păstrate o perioadă mai scurtă sau mai lungă, acoperind nevoia de consum în funcție de necesități.

Amenințarea schimbărilor climatice

Populația României nu este încă interesată de problematica schimbărilor climatice. Efectele sunt observate, dar reacția este exclusiv contemplativă sau de mirare naivă.

Cele mai cunoscute efecte sunt creșterea perioadelor de secetă, temperaturi ridicate extreme, revărsările râurilor, riscul sporit de incendii. Altele sunt dispariția masivă de specii (faună și floră), împutinarea dramatică a surselor de apă dulce, apariția de noi tipuri de dăunători etc..

Mințile luminate ale lumii consideră că acestea toate trebuie să motiveze populația să ia măsuri, deoarece amenințarea finală este lipsa apei și foamea, poate nu a noastră, dar cu siguranță a copiilor și nepoților noștri.

Umanitatea se poate apăra în două moduri:

1. Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.
2. Adaptarea la efectele anticipate ale schimbărilor climatice.

Legătura dintre livezi și schimbările climatice

Adaptarea la schimbările climatice este traducerea ecologică a proverbului „să-ți faci vara sanie și iarna car”. Ca tare, posesorii de livezi care:

- își crează propria rezervă de soiuri diverse, adaptabile la condiții de secetă, felurite tipuri de dăunători și boli, vânturi puternice și alte fenomene meteo extreme;
- își crează sisteme de irigație, eventual suplimentare (stocarea apei de ploaie), independente de sursele comune;
- își cultivă terenul din livadă astfel încât să reducă la minimum deshidratarea și sărăcirea solului
- și cel care învață și tehnicile simple tradiționale de intervenție în cazul problemelor livezii, se protejează pe el și pe ai săi, devine un exemplu pentru o administrare inteligentă a problemelor viitoare.

Federația Trai Verde
Sibiu, str. Hipodromului, nr. 2A
tel/fax: 0369 807 542
www.traiverde.ro

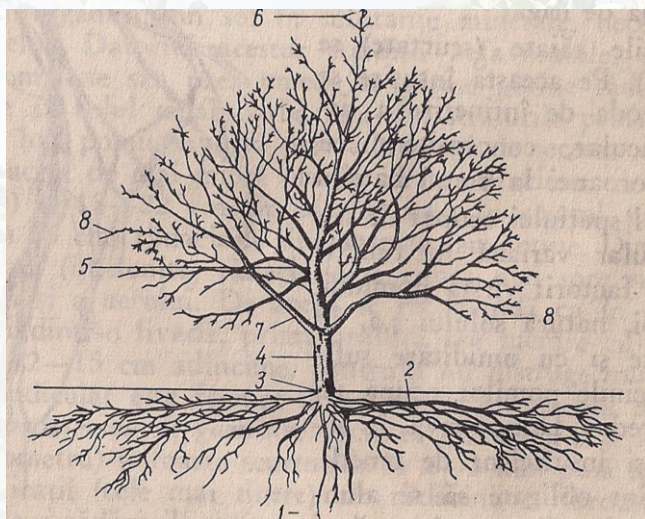
Reconectează-te la natură!

**Salvați soiurile
de măr și păr
din livezile tradiționale**

Îmbătrânirea prematură a pomilor

Coroana se îndesește prin noi generații de lăstari, ramurile se alungesc și se întrepătrund, vigoarea lor scade, crește numărul mugurilor de rod; fiind mulți, nu pot fi hrăniți nici la înflorire, nici în perioada de rod, fructele rămân mici, de calitate inferioară și cad prematur. Coroanele dese, supraîncărcate, insuficient luminate și aerate duc la crearea unui mediu favorabil apariției și dezvoltării bolilor, insectelor, mușchilor, lichenilor. În final, rodirea dispăre, ramurile se usucă de la vârfuri, pomul îmbătrânește prematur și moare.

1. rădăcini verticale	5. axul coroanei
2. rădăcini horizontale	6. săgeata
3. colet	7. șarpantă
4. trunchi	8. ramură anuală

Tăieri de întinerire

Mărul și părul reacționează foarte bine la tăierile de întinerire. După doi ani de la lucrare, pomii încep să rodească din nou.

Axul pomului se scurtează cu 1,5-2m.

Șarpantele se reduc cu 1/3-1/2. Semișarpantele se scad în lungime de jos în sus.

La locurile de tăiere, ramurile să nu fie mai groase de 10 cm.

Este obligatorie netezirea și acoperirea cu mastic a rănilor mari.

Tăierea de întinerire este eficientă dacă pomii respectivi sunt îngrășați și udați la timp, iar terenul se menține bine lucrat.

Săpatul pomilor

Săpatul de toamnă se face când frunzele încep să îngălbenească, la o adâncime de 18-22 cm. Pământul se lasă în bulgări. Săpatul de primăvară se face la o adâncime de 12-15 cm, buruienile se întorc sub brazdă și bulgării se mărunțesc. În timpul verii, după ploii sau udare, se sapă superficial pentru scoaterea buruienilor.

Îngrășarea pomilor

Gunoiul de grajd, după ce a fermentat acoperit timp de 3-4 luni, se încorporează în sol odată cu săpatul de toamnă, pe porțiunea de la mijlocul până la exteriorul proiecției coroanei.

Udatul pomilor

În cursul unei perioade de vegetație pomii se udă de 3-5 ori.

Prima udare se face înainte cu două săptămâni de înflorire (începutul lunii aprilie).

În perioada iulie-septembrie se fac 2-3 udări.

Ultima udare se face cu 10-14 zile înainte de culesul fructelor.

Protejarea de dăunători

- Insectele (cărăbuș, gândac păros, gărgărița) se scutură din pomi dimineața, când sunt amorțite, pe o prelată.

- Scoarța bătrână se curăță până la partea ei vie și se arde.

- Primăvara și toamna, la 50-100 cm de sol, se înfășoară etanș o bandă (10-15 cm lățime) pe care se aplică un strat gros de clei. Imediat ce se prind cotari sau omizi, se înlocuiesc.

- În iulie, se înfășoară sub ramurile de coroană, unul sau două brâie de 10-15 cm din paie, pânză de sac etc.. În cursul iernii se desfac și se ard cu insectele ce s-au adăpostit pentru iarnă.

- Văruirea trunchiului se face la sfârșitul toamnei și se repetă iarna sau spre primăvară. Menține coaja trunchiului sănătoasă, distruge mușchii și lichenii și apără scoarța de „arsura de iarnă”.

Altoirea

Este singura metodă sigură de înmulțire a pomilor fructiferi (meri, peri).

Portaltoiul trebuie să fie sănătos și bine udat cu două săptămâni înainte de altoire. Portaltoiul determină caracterul dezvoltării inferioare a pomului (rădăcini).

Altoiul poate fi un lăstar de un an, cu scoarța întinsă, fără răni sau un mugure (ochi) doar puțin crescut. Altoiul determină caracterul părții superioare a pomului (frunze, flori, fructe).

Tipuri de altoire

Oculația (cu mugure) în iulie-august

Nucleul mugurului intact, țesut suficient de cambiu, țesut lemnos foarte puțin. Variante:

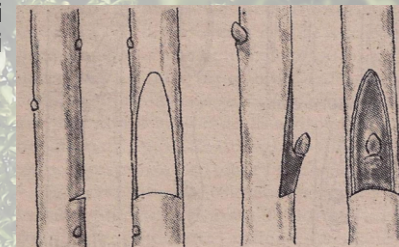
- altoirea în ochi dormind,
- oculație inelară cu placă,
- oculația cu două plăci (nicolare).

Altoirea Chip - iarna, primăvara, vara

Segmentul altoi conține un mugur, scoarță, țesut cambial și ceva lemn.

Trunchiul portaltoiului se curăță de lăstari și se șterge. Incizia se face la mai mult de 10 cm de sol.

Altoirea cu fragmente de lăstar - iarna, primăvara devreme

Lăstarii vor fi culeși în ianuarie, în zile fără îngheț. Se depozitează în pivnițe reci și umede, izolați de orice sursă de contaminare cu boli, ciuperci. Înainte de utilizare se țin în apă două ore.

- copulația simplă,
- altoirea sub scoarță laterală,
- pene altoi ascuțite la vârf,
- pene altoi retezate la vârf,
- altoire în triangulație,
- altoire în despicătură,
- altoire pe cioturi,
- altoire sub scoarță pe capete de altoire.

